

Čj.: 2/2021

Základní škola a Mateřská škola Kladno, Jiráskova 457

Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání

Odloučené pracoviště

Mateřská škola Kladno, Pod Kuklíkem 1711

Název programu

„Škola plná pohody“

Vypracovala: Jana Vavříková – vedoucí MŠ

Ve spolupráci s celým pedagogickým sborem MŠ Kladno – Motyčín

Miroslava Řebíková, Markéta Machová, Dis., Nikola Halwigerová, Kristýna Hanzáková, Dis.,
Monika Kudrnová, Bc. Anna Krejzová, Bc. Zuzana Šulgánová

.....
Mgr. Petr Novák
Ředitel Základní školy a Mateřské školy

OBSAH

1) Identifikační údaje	4
2) Charakteristika školy	5
3) Podmínky a organizace vzdělávání.....	6
3.1 Věcné podmínky	6
3.2 Životospráva	7
3.3 Psychosociální podmínky	7
3.4 Organizace	7
4) Organizace a řízení mateřské školy	8
4.1 Personální a pedagogické zajištění	8
4.2 Řízení mateřské školy	10
3.5 Spoluúčast rodičů	10
4.3 Vnitřní režim školy	11
4.4 Podmínky pro přijímání dětí do MŠ	12
5) Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	13
5.1 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	14
6) Vzdělávání dětí nadaných	14
7) Vzdělávání dětí od dvou do tří let	15
7.1 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	15
8) Autoevaluace mateřské školy a hodnocení výsledků vzdělávání	16
9) Povinnosti učitele mateřské školy.....	17
10) Obsah vzdělávání a jeho časový plán	19
11) Třídní vzdělávací programy	37

Úvod

Mateřská škola je vlastně druhý domov dětí, kde tráví většinu dne. Nástup do mateřské školy je pro děti důležitý životní mezník. Seznamují se s novým prostředím, kamarády, učitelkami i ostatními zaměstnanci. Vzájemně se zde všichni poznávají a učí se spolu žít. Hrají si, smějí se, pracují, řeší i třeba smutnější situace. Pomáhají si, respektují se, vzájemně se tolerují i s případnými chybami a nedostatky (každý jsme jiný). Ve všem děti provází paní učitelka, která je má ráda, hraje si s nimi, vždy je vyslechne, naučí je mnoho a mnoho nového, pofouká jim bolístku. Neustále dává dětem najevo, že se na ni mohou spolehnout.

Chceme společně s celým kolektivem a i s rodiči dětí vytvářet pohodovou atmosféru pro spokojený růst a vývoj dítěte.

Pohodové a usměvavé dítě, které se k nám rádo vrací je naším hlavním cílem a přáním.

1) Identifikační údaje

Školní vzdělávací program: „Škola plná pohody - aneb všichni jsme tu kamarádi“

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Kladno,
Jiráskova 457

Adresa školy: Pod Kuklíkem 1711, 273 09 Kladno

Ředitel školy: Mgr. Petr Novák

E-mail: petr.novak@zsmsjiraskova.cz

Zástupkyně ředitele pro MŠ: Jana Vavříková

Email: jana.vavrikova@zsmsjiraskova.cz

Telefonní kontakty MŠ: 312 273 051
736 482 096

IČO: 61894648

Zřizovatel školy: Statutární město Kladno

Adresa: Nám. Starosty Pavla 44, 272 52 Kladno

Telefon: 312 604 111

IČO: 234 516

DIČ: CZ 00234516

Zpracovatel: Jana Vavříková – zástupkyně ředitele pro MŠ
Ve spolupráci s celým pedagogickým sborem MŠ.

Platnost dokumentu: od 01. 09. 2021

2) Charakteristika školy

<u>Typ školy:</u>	Mateřská škola s celodenním provozem
<u>Provozní doba:</u>	6,15 – 16,45 hod.
<u>Kapacita MŠ:</u>	100 dětí
<u>Počet tříd:</u>	4
<u>Počet pedagogických pracovníků:</u>	8 + 2 asistentky pedagoga
<u>Počet provozních zaměstnanců:</u>	6

Naše škola se nachází v okrajové části Kladna ve Švermově – Motyčíně.

Provoz zde byl zahájen 1. 9.1982

Objekt školy je umístěn v prostorné zahradě, v blízkém okolí se nachází les, louka, dětské hřiště, kde mohou děti trávit pobyt venku.

Mateřská škola je od 1. 1.1995 v právní subjektivitě společně se ZŠ Kladno, Jiráskova 457. Je to pro děti z MŠ velký přínos. Mají tak možnost seznamovat se nenásilně s prostředím ZŠ formou vzájemných návštěv, společných akcí apod. Ředitel školy spolu s učitelkami budoucích prvňáčků se zúčastňují třídních schůzek a besídek v MŠ.

Také společně s elementaristkami ZŠ připravujeme děti nenásilně na vstup do ZŠ.

Dlouhodobá koncepce mateřské školy, představení programu

Hlavním partnerem školy je rodič, který přijímá mateřskou školu jako pomocníka a to zejména v oblastech, které nemůže sám plnohodnotně zabezpečit. Zejména v oblasti sociálních zkušeností dítěte a jeho kontaktech s okolím širším než je jeho rodina.

Smyslem je provázet děti životem mimo rodinu, pomáhat jim porozumět sobě i okolnímu světu a dobře je připravit na vstup do základní školy. Snažíme se, aby byl dětem dopřáván pocit volnosti, možnost vlastního rozhodování a aby se v naší mateřské škole cítily bezpečně.

Děti mají možnost vlastního výběru hraček i nabízených činností včetně volného pohybu. K tomu vytváříme pravidla, na jejichž spoluvytváření se děti podílejí tak, aby byla srozumitelná. Tato pravidla bývají průběžně doplňována a upravována. Dle finančních možností všechny prostory v MŠ doplňujeme nábytkem, vhodnými hračkami, hudebními nástroji, náradím a náčiním, audio a video technikou a podobně. Děti mají snadný přístup k pomůckám a možnost vlastního výběru. Kvalitu upřednostňujeme nad kvantitou.

Mezi nejdůležitější hodnoty každého člověka patří zdraví. V péči o něj je třeba začít v předškolním věku. Důležitý je hlavně pocit subjektivní – „pohoda“. Je to pocit pozitivního naladění, celkové harmonie a zejména pocit bezpečí. V opačném případě se cítíme celkově rozladěni, nespokojeni, ohroženi a vyvedeni z rovnováhy. Podstatné je zdraví duševní, které se týká našeho myšlení a prožívání. Je to důležité pro každého člověka, zvláště pro děti ve vývinu. Předškolní věk je velmi citlivé období na vyrovnanost emocí a citových vztahů. Emocionální poruchy v chování dítěte se projevují jako nekázeň, zlobení, rozmazlenost. V případě, že se dítě uzavře do sebe a jeho poruchy se neprojevují, je považováno za tiché a hodné. Těchto projevů si chceme všimnout a zejména hledat jejich příčinu. My se zaměříme na ozdravná opatření potřebná k odstraňování, nebo alespoň ke zmírnění těchto poruch. Společně budeme podporovat duševní pohodu, postupovat tak, aby se děti cítily dobře naladěné, vyrovnané a v bezpečí. Snažíme se volit postupy k tomu, aby byly děti zdravě sebevědomé, samostatně se rozhodovaly a byly nebojácné. Respektujeme individuální zvláštnosti a osobnost každého dítěte.

3) Podmínky a organizace vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Budova je pavilónového typu. Od dubna 2021 probíhá v MŠ celková rekonstrukce budov. V říjnu 2021 bude dokončen první pavilón. Další rozsáhlá rekonstrukce je naplánována na květen 2022. Všechny třídy mají svůj vchod. Každá třída je vybavena prostorem na hraní, cvičení, stolování a odpočívání. Třídy mají vlastní šatny pro děti a učitelky, umývárnu a WC pro děti i dospělé (umyvadla a záchody dětí jsou v dostatečném počtu, přepážky mezi záchody u starších dětí poskytují dětem soukromí). V každé třídě je také kuchyňka. Z centrální kuchyně uprostřed budovy se rozváží občerstvení a svačiny do jednotlivých tříd. Dále se zde nachází jídelna pro zaměstnance, zázemí pro pedagogické pracovníce, provozní pracovníce, prádelna, centrální sklad metodického materiálu a byt pro údržbáře. Zahradu svou rozlohou a vybavením poskytuje dětem dostatek prostoru pro volný pohyb a sportovní vyžití ve všech ročních obdobích. Nabízí i možnost klidné hry. Písek v pískovištích je pravidelně vyměňován, udržován, převracen a kropen. Vstup na zahradu je také možný terasami z jednotlivých tříd. Zahradu je vybavena dvěma kreslicími tabulemi, mašinkou, řetězovým mostem, autobusem, stoly a lavicemi. Je zde dostatek vzrostlých stromů, které poskytují dětem stín ve slunečném počasí. Zahradu budeme dále zvelebovat dle finančních možností. Pomůcky a hračky jsou postupně doplňovány a dokupovány. Stejně tak hudební nástroje, výtvarné potřeby a pomůcky na cvičení. Všechny třídy jsou vybaveny přehrávačem CD a piany, ve třech třídách je televize s DVD.

3.2 Živospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava (dle předpisu). Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají ve třídě stále k dispozici dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Je nepřijatelné násilně nutit děti do jídla. Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší. Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí (např. dětem s nižší potřebou spánku je nabízen jiný klidný program namísto odpočinku na lůžku). Učitelé se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

3.3 Psychosociální podmínky

Společně se snažíme vytvořit příznivé sociální klima pro děti a otevřenou komunikaci ze strany dospělých. Snažíme se pracovat jako sehraný tým, neděláme rozdíly ani mezi kuchařkami a ani mezi provozními pracovníci.

Naším cílem je, aby se zde cítili dobře nejen děti, ale i jejich rodiče a všichni zaměstnanci. Toto prostředí plné pohody, vzájemné důvěry, tolerance a vzájemného respektování se nám zatím daří.

V celodenním programu respektujeme individuální potřeby, aktivity i odpočinek. Podporujeme pozvolnou adaptaci na nové prostředí – postupné „zvykání“. Tato metoda se nám velmi osvědčila.

3.4 Organizace

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.

Naše mateřská škola má homogenní rozdělení tříd podle věku, respektujeme individuální a věkové zvláštnosti vyplývající z věku dítěte. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány pohybové aktivity. Učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti nacházejí u učitelek, ale i u ostatních pracovníků naší mateřské školy potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v různých skupinách.

Od 01.09.2019 vytvořila naše MŠ logopedický koutek. Logopedická asistentka pracuje průběžně s dětmi dle jejich potřeb.

Po ukončení projektu EU Šablony II. Je naše MŠ společně se ZŠ zapojena do projektu EU Šablony III. V rámci tohoto projektu na naši MŠ působí Sociální pedagog, Školní asistent. Dále jsou pro děti využívány projektové dny ve škole i mimo školu. Rodiče mají možnost účastnit se odborně zaměřených tematických setkávání. Tyto schůzky se organizují v druhé polovině školního roku.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas). Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

4) Organizace a řízení mateřské školy

4.1 Personální a pedagogické zajištění

Pro čtyři třídy mateřské školy je zde osm plně kvalifikovaných učitelek, dvě asistentky pedagoga, školnice, uklízečky, kuchařky a údržbář.

Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. V rámci DVPP využívají semináře, webináře, workshopy. Nové informace čerpají i z tištěných publikací, internetových stránek atd. Ředitel podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.

Služby učitelek jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Je podle možností a podmínek školy zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě, optimálně alespoň v rozsahu dvou a půl hodiny.

Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.). V rámci projektu EU Šablony III. působí na naši MŠ do září 2022 učitelka Kristýna Hanzáková, DiS. i jako sociální pedagog a učitelka Bc. Anna Krejzová jako školní asistent.

Pedagogické pracovnice:

1. třída (Šmoulové)

- Kristýna Hanzáková, DiS.
- Nikola Halwigerová

2. třída (Sluníčka)

- Markéta Machová, DiS.
- Monika Kudrnová

3. třída (Sovičky)

- Miroslava Řebíková
- Bc. Zuzana Šulgánová

4. třída (Lvíčata)

- Jana Vavříková
- Bc. Anna Krejzová

Asistenti pedagoga:

- Karolina Šilhavá
- Bc. Kristýna Silbernaglová

Provozní zaměstnanci:

Školnice: Renata Trousilová

Uklízečky:

- Pavlína Pánková
- Michaela Moravcová, DiS.
- Zuzana Dyttrychová

Hlavní kuchařka: Květoslava Palánová – Rajnišová

Kuchařka: Pavlína Krištofyová

Vedoucí školní jídelny: Lenka Žižková

Údržbář: Jiří Poch

4.2 Řízení mateřské školy

Mateřská škola je odloučeným pracovištěm Základní školy Kladno Jiráskova 457, ředitelem organizace je Mgr. Petr Novák. Vedením mateřské školy je pověřena od 01.08.2009 Jana Vavříková – vedoucí mateřské školy.

V MŠ je zaveden informační systém. Důležité informace zaměstnancům mateřské školy jsou sdělovány při každodenním kontaktu a při krátkých operativních nebo plánovaných pedagogických či provozních poradách. Z těchto porad jsou vždy vyhotovovány zápisy s jasně danými úkoly a termíny pro další práci. Informace rodičům a veřejnosti poskytujeme formou nástěnek, informačních tabulí, třídních schůzek a webových stránek.

Vedoucí MŠ provádí také kontrolní činnost různými formami, např. náhodnými vstupy do jednotlivých tříd, formou plánovaných hospitací, které předem pedagogickým pracovníkům oznámí.

Vzdělávání pedagogických pracovníků vedoucí MŠ podporuje formou samostudia nebo návštěvou různých seminářů (záleží na finančních možnostech).

Školní knihovna je postupně doplňována zejména odbornou literaturou a novými publikacemi, průběžně mají učitelky k dispozici časopis Učitelské noviny a oblíbené Informatorium.

Všichni zaměstnanci mateřské školy se spolupodílejí tak, aby zde vládla všestranná důvěra, tolerance a pocit pohody. Jednotliví pracovníci mají jasně stanoveny své povinnosti a kompetence.

3.5 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství. Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět. Učitelé pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Po předchozí domluvě je možná konzultace zákonných zástupců se zástupkyní ředitele pro MŠ nebo je možnost domluvit si konzultační hodinu s třídními učitelkami dítěte (poskytování informací, poradenství). Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě.

4.3 Vnitřní režim školy

Provozní doba je od 6.15 – 16.45 hod.

Základní režimové momenty:

Scházení dětí

6,15 – 7,00 hod. - se děti ze všech tříd scházejí v 1. třídě (ŠMOULOVÉ). Odtud si je učitelky vyzvednou a převedou do ostatních tříd.

7,00 – 8,30 hod. – Ranní hry

8,30 – 8,45 hod. – Tělovýchovné chvílky

8,45 – 9,15 hod. – Hygiena, dopolední svačina

9,15 – 9,45 hod. – Konkretizované plánované výstupy

9,45 – 12,00 hod. – Příprava na pobyt venku a pobyt venku – délka pobytu je přizpůsobena čistotě ovzduší, povětrnostním podmínkám a počasí – podle daných okolností může být zkrácen i prodloužen

11,45 hod. – 12,45 hod. - Oběd (Postupně ve všech třídách)

12,20 – 12,45 hod. – Rozchod dětí po obědě domů

12,20 - 14,15 hod. – Odpočinek

14,15 -15,00hod. - Vstávání, hygiena, odpolední svačina

15,00 – 16,45 hod. – Hry a činnosti dle zájmu dětí. Rozchod dětí.

(V 16,00 hod. končí provoz ve 2. a 3. třídě, děti přecházejí do 1. třídy (ŠMOULOVÉ) - kde končí provoz v 16,45 hod.)

Režimové momenty jsou časově dané. Uspořádání dne však vychází i z potřeb dětí a rodičů.

Řízenou činnost zařazujeme kdykoli během dopoledne, zároveň umožňujeme spontánní činnosti.

Pravidelně zařazujeme pohybové aktivity, zdravotní cviky a pohybové hry. Dětem dáváme prostor pro vlastní pohybové aktivity, pracujeme s nimi i individuálně nebo v menších či větších skupinách. Děti se mohou po třídě pohybovat volně.

Pro tento školní rok nabízíme dětem zájmové kroužky:

Kroužek Děti na Startu pro předškolní děti:

Probíhá 1x týdně od měsíce října pod vedením pedagogické pracovnice M. Machové.

Kroužek Anglického jazyka pro předškolní děti:

Probíhá 1x za 14 dní od měsíce října pod vedením pedagogické pracovnice K. Hanzákové.

Od února bude probíhat v základní škole Předškoláček (seznámení s celým areálem školy, nenásilná příprava na vstup do školy).

Během celého školního roku zařazujeme několik divadelních představení v MŠ (agentura Chrastinová, Pan Podivínský, Pan Bílek atd.), hudebních produkcí v MŠ (Lída Helligerová, Pan Helekal, Pan Paulík atd.), kouzelnická představení („Navaro“, Pan Kellner atd.).

Mateřská škola navštěvuje také divadlo Lampion a divadelní představení v kině Brandýsek.

Jedenkrát do roka shlédneme ukázkou dravých a exotických ptáků. Ukázkou výcviku hasičů a navštíví nás také Policie ČR.

Dále navštěvujeme ZŠ (seznámení s budoucím prostředím), místní knihovnu, oslava Dne dětí, formou besídek probíhá rozloučení se školním rokem a předškoláky.

Na konci školního roku jezdíme na celodenní výlety - Medvědi v Berouně, Ekologický park „Čabárna“, Zoo Zájezd, Zámeček Veltrusy, Lužná u Rakovníka, Olešná u Hořovic atd.

4.4 Podmínky pro přijímání dětí do MŠ

Zápis dětí probíhá v měsíci květnu kalendářního roku, ve kterém dítě nastupuje do mateřské školy. Termín zápisu vyhláší Statutární město Kladno. Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy schvaluje ředitel základní školy a mateřské školy. Děti mohou být přijímány v případě volného místa také během školního roku. (Vyhláška MŠTM ČR 43/2006 o předškolním vzdělávání)

Od 01.09.2017 je povinná docházka do MŠ pro děti, které dovrší věku 5 let ke 31.08. kalendářního roku, v němž probíhá zápis. Rodiče mají možnost využít individuálního vzdělávání pro své dítě.

O přijetí dětí rozhoduje ředitel základní školy a mateřské školy. Pokud rodiče chtějí z jakéhokoli důvodu odhlásit své dítě z MŠ, poskytnou tento údaj písemně.

5) Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je – stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají – vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitel zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP (Plán pedagogické podpory) a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP (Individuální vzdělávací plán). PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení školského poradenského zařízení.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno. Proto je nutné vytvořit podmínky pro jejich pozitivní přijetí. K tomu je nutné, mimo jiné, navázat úzkou spoluprací s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Pro děti s podpůrnými opatřeními MŠ vypracuje na základě podkladů poradenských zařízení a se souhlasem zákonných zástupců dítěte individuální vzdělávací plány, případně plány pedagogické podpory. Plnění vytyčených cílů kontroluje průběžně zástupkyně ředitele pro MŠ. V případě potřeby MŠ kontaktuje poradenská zařízení (konzultace).

5.1 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti - cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitelky mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání. V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu. Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy

6) Vzdělávání dětí nadaných

V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti.

Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno.

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí.

7) Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při vzdělávání dětí od dvou let je nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

7.1 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti. Ve třídě s věkově homogenním uspořádáním pro dvouleté děti je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek než ve třídě s věkově heterogenním uspořádáním. Tím je zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti. Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku. Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby. Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek). Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá. V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

8) Autoevaluace mateřské školy a hodnocení výsledků vzdělávání

Autoevaluace je proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací i podmínek vzdělávání. Nejedná se o jednorázové a náhodné zhodnocení, ale o proces, který je realizován systematicky, podle předem připraveného plánu.

Důležité je porovnávat školní i třídní vzdělávací program – co je v něm napsáno s jeho realizací (vzdělávání v praxi). Mateřská škola hodnotí svou práci komplexně a pravidelně.

Z hlediska komplexnosti je důležité sledovat:

- Soulad školního vzdělávacího programu (třídních vzdělávacích plánů) s rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.
- plnění cílů školního vzdělávacího programu (třídního vzdělávacího plánu)
- způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (zpracování a realizace integrovaných bloků)
- práci učitelů (včetně jejich sebereflexe)
- výsledky vzdělávání (pedagogická diagnostika)
- kvalitu podmínek vzdělávání v kontextu s rámcovým vzdělávacím programem.

Důležitou oblastí autoevaluace je posuzování výsledků vzdělávání, které učitel průběžně a systematicky provádí za využití metod a nástrojů pedagogické diagnostiky. Pedagogická diagnostika je součástí pedagogické evaluace. Prostřednictvím pedagogické diagnostiky učitelé získávají důležité informace o pokrocích dítěte. Nejedná se o hodnocení jednorázové, ale průběžné. V předškolním vzdělávání jsou pro učitele důležitým ukazatelem klíčové kompetence rozpracované do podoby očekávaných výstupů. Hodnocení výsledků vzdělávání vyžaduje úzkou spolupráci všech učitelů.

Na základě zjištěných poznatků zástupkyně ředitele a učitelé nejen navrhují a provádějí potřebné úpravy vzdělávacích podmínek, ale také projektují vlastní pedagogickou činnost zaměřenou na rozvoj klíčových kompetencí dítěte.

Diagnostiku dětí provádí třídní učitelky průběžně. Na splnění zadaných cílů dohlíží zástupkyně ředitele několikrát do roka.

9) Povinnosti učitele mateřské školy

Učitel mateřské školy odpovídá za to, že:

- školní (třídní) vzdělávací program, který zpracovává, je v souladu s požadavky RVP PV
- program pedagogických činností je cílevědomý a je plánován
- je pravidelně sledován průběh předškolního vzdělávání a jsou hodnoceny jeho podmínky i výsledky

Učitel mateřské školy vykonává tyto odborné činnosti:

- analyzuje věkové a individuální potřeby dětí a v rozsahu těchto potřeb zajišťuje profesionální péči o děti, jejich výchovu i vzdělávání
- realizuje individuální i skupinové vzdělávací činnosti směřující cílevědomě k rozvoji dětí, rozšiřování jejich kompetencí (schopností, dovedností, poznatků, postojů)
- samostatně projektuje výchovné a vzdělávací činnosti, provádí je, hledá vhodné strategie a metody pro individualizované vzdělávání dětí
- využívá oborové metodiky a uplatňuje didaktické prvky odpovídající věku a individualitě dětí
- projektuje (plánuje) a provádí individuální výchovně vzdělávací činnosti s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami
- provádí evaluační činnosti – sleduje a posuzuje účinnost vzdělávacího programu, kontroluje a hodnotí výsledky své práce, monitoruje, kontroluje a hodnotí podmínky vzdělávání
- provádí pedagogickou diagnostiku, sleduje a hodnotí individuální pokroky dětí v jejich rozvoji a učení, výsledky evaluace samostatně uplatňuje v projektování (plánování) i v procesu vzdělávání
- odborně vede další zaměstnance mateřské školy, kteří se podílejí na péči, výchově a vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními
- provádí poradenské činnosti pro rodiče ve věcech výchovy a vzdělávání jejich dětí v rozsahu odpovídajícím pedagogickým kompetencím učitele a možnostem mateřské školy
- analyzuje vlastní vzdělávací potřeby a naplňuje je sebevzdělávacími činnostmi
- eviduje názory, přání a potřeby partnerů ve vzdělávání (rodičů, spolupracovníků, základní školy, obce) a na získané podněty reaguje

Učitel mateřské školy vede vzdělávání tak, aby:

- se děti cítily v pohodě (po stránce fyzické, psychické i sociální)
- se děti rozvíjely v souladu se svými schopnostmi a možnostmi a současně byl podněcován jejich individuální rozvoj
- děti měly dostatek podnětů k učení a radost z něho
- bylo posilováno sebevědomí dětí a jejich důvěra ve vlastní schopnosti
- děti měly možnost vytvářet a rozvíjet vzájemné vztahy a cítit se ve skupině bezpečně
- byl dostatečně podporován a stimulován rozvoj jejich řeči a jazyka
- se děti seznamovaly se vším, co je pro jejich život a každodenní činnosti důležité
- děti mohly pochopit, že mohou prostřednictvím vlastních aktivit ovlivňovat své okolí
- děti obdržely speciální podporu a pomoc, pokud ji dlouhodobě či aktuálně potřebují

Ve vztahu k rodičům učitel mateřské školy:

- usiluje o vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodiči
- umožňuje rodičům aktivně se podílet na adaptačním procesu
- vede s rodiči dítěte průběžný dialog o dítěti, jeho prospívání, rozvoji a učení

10) Obsah vzdělávání a jeho časový plán

Obsah vzdělávání vychází z RVP.

Pedagogické pracovnice využívají různé formy a metody práce, zejména formu prožitkového učení. K naplnění cílů si připravují v třídních programech činnosti, které jsou dětem nabízeny průběžně během celého dne.

Vytvořené tematické celky bereme jako nabídku, ze které si každá učitelka dle konkrétních vzniklých situací a potřeb vybírá. Proto je těchto celků více.

Prolínají se zde všechny oblasti vzdělávání:

Oblast psychologická - dítě a jeho psychika

Oblast interpersonální - dítě a ten druhý

Oblast sociálně kulturní - dítě a společnost

Oblast biologická - dítě a jeho tělo

Oblast environmentální - dítě a svět

Učitelky mohou pracovat pružně s ohledem na aktuální možnosti, časový plán tematických celků není předem dán, navazují na to, co již děti umí, znají a dále jejich znalosti a schopnosti rozvíjejí.

Tematické celky a bloky

I. Integrovaný blok – JAK TO CHODÍ VE ŠKOLCE

Navrhovaná témata:

- a) Já a moji kamarádi (Poznáváme jeden druhého)
- b) Naše školka (prostředí MŠ, zaměstnanci, paní učitelky)

Charakteristika a záměry:

Společně se přivítáme po prázdninách, vezmeme mezi sebe nové kamarády, kteří se seznámí s kolektivem MŠ a novým prostředím.

Vytváříme všichni nová a opakujeme již zažitá pravidla chování a vzájemných vztahů. Zejména se seznámíme s pravidly bezpečného chování nejen v MŠ, ale i na školní zahradě a mimo areál školy. Postupně se seznamujeme s okolím.

Hlavní cíle:

- seznámení s novým prostředím, okolím, kamarády
- navazovat kamarádské vztahy, komunikovat s druhými
- znát svá jména, značky, jména kamarádů a zaměstnanců
- rozlišovat co máme společného a čím se lišíme
- umět požádat o pomoc kamaráda i dospělého
- vzájemně si pomáhat
- umět se pohybovat ve skupině, orientovat se v prostoru
- uvědomovat si svá práva a povinnosti
- seznamovat se s prostory v MŠ
- rozpoznat geometrické tvary – čtverec, kruh, trojúhelník

Očekávané výstupy:

- Znat většinu slov běžně používaných prostředí dítěte (znát svoje jméno a příjmení, nejstarší děti také svou adresu. Jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumět většině pojmenování, která se týkají dítěte a známých předmětů.)
- Umět vyřídít vzkaz
- Pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat běžné denní úkony (např. umýt si a utírat si ruce, umět používat kapesník, používat toaletní papír, splachovat toaletu..)
- Samostatně se oblékat, svlékat, zapínat knoflíky a zip, obouvat se, zavazovat tkaničky
- Bránit se projevům násilí
- Chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (v MŠ, v přírodě, na dětském hřišti)
- Projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám

- Poznat napsané své jméno, dokázat se podepsat tiskacím písmem (starší děti)
- Poznat svoji značku
- Orientovat se v časových údajích v rámci dne
- Reagovat na změny ve svém okolí (všimnout si změn)
- Odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat
- Přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
- Spolupracovat při hrách a aktivitách, být si navzájem partnerem
- Rozlišovat vhodnost oslovování (tykání a vykání)
- Chápat a respektovat názory jiného dítěte
- Samostatně se umět rozhodnout v některých činnostech
- Rozhodovat sám o sobě, o svém chování, navazovat kontakty s dospělými
- Odlišit hru od systematické činnosti
- Umět se přizpůsobit změnám, odložit splnění osobních přání na pozdější dobu
- Aktivně komunikovat s druhými dětmi bez problémů
- Chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí, nebo neumí a že je to přirozené
- Spoluvytvářet prostředí pohody

II. Integrovaný blok - Barevný podzim

Navrhovaná témata:

- a) Poklady naší zahrádky (Ovoce a zelenina - sklizeň úrody, zavařování, ...)
- b) Barevný podzim (změny v přírodě, vnímat krásy tohoto ročního období)
- c) Poklady lesa (Stromy, keře, přírodniny)
- d) Příprava zvířátek na zimu (jak jim pomáháme také my)
- e) Babí léto
- f) To je zlaté posvícení
- g) Ochrana přírody, ekologie
- h) Na svatého Martina bývá bílá peřina
- i) Strašidelný rej (Halloween)

Charakteristika a záměry:

Poznáváme proměny přírody, rozlišujeme rozdíly ročního období. Vytváříme kladný vztah k přírodě, vnímáme typické krásy barev podzimu.

Hlavní cíle:

- Rozšiřujeme poznatky o podzimu (poznávání typických znaků, ochraňovat přírodu,..)
- Vnímáme změny v přírodě
- Nenásilně vštěpujeme sounáležitost živé a neživé přírody
- Učíme se komunikovat, umět mluvit v klidu o problémech
- Vyslechnout kamaráda
- Vytvářet pohodu a přátelskou atmosféru
- Pěstovat u dětí vytrvalost při hře
- Porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (nejmenší x největší)
- Osvojovat hygienické návyky, společenské návyky (poprosit, poděkovat, pozdravit,...)
- Rozvíjet slovní zásobu, dialog, recitace básní, zřetelně vyslovovat
- Seznámení s dětskou literaturou – encyklopedie, časopisy,..
- Rozlišovat a pojmenovat základní barvy
- Spolupráce při kolektivní práci
- Dodržovat kulturu stolování

Očekávané výstupy:

- Kreslit, malovat, stříhat, lepit, modelovat
- Seznamovat se s výtvarně netradičními materiály
- Používat jednoduchá souvětí, umět vyjádřit nápad, myšlenku, dávat najevo své pocity, prožitky
- Zapamatovat si a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity a zážitky, viděné (květiny, stromy), slyšené (rytmus, melodii)
- Vyjádřit a zhodnotit prožitky
- Cítit se plnohodnotným členem skupiny, podporovat sebevědomí dětí
- Chápat běžné projevy emocí a nálad
- Umět se vcítit do druhého
- Spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)

- Zacházet šetrně s vlastními i cizími hračkami, knížkami, pomůckami a věcmi denní potřeby
- Rozlišovat a pojmenovat roční období i jejich typické znaky
- Být citlivý k přírodě
- Uvědomit si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí
- Zajímat se, co se v okolí děje, všímat si změn, proměny okomentovat, přizpůsobit oblečení

III. Integrovaný blok – Kdo vlastně jsem

Navrhovaná témata:

- a) **Já a moje rodina**
- b) **Já a moje tělo**
- c) **Ve zdravém těle zdravý duch**
- d) **„Ten umí to a ten zas tohle“ (řemesla a povolání)**

Charakteristika:

V tomto bloku si budeme společně povídat o tom, kdo patří do naší rodiny a kdo co dělá. Vést děti k uvědomování si svého lidského těla. Obecně vést děti ke zdravému životnímu stylu.

Nenásilně se budeme seznamovat s různými profesemi, zejména s těmi, se kterými se děti setkávají: Lékař, učitel, řidič, opravář...

Hlavní cíle:

- Poznávat hodnoty lidské práce – vysvětlit co je všechno práce, proč musíme pracovat
- Rozlišovat členy rodiny – máma – táta – babička – děda – strejda – teta
- Učit se spolupracovat při hře, práci, vyslechnout názor kamaráda, správné řešení problému – neubližovat si.
- Poznávat význam rodiny a školy
- Uvědomovat si, že lidská činnost může naše prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- Vést ke komunikaci s dětmi, dospělými
- Respektovat základní pravidla chování v MŠ, venku a u vozovky
- Snažit se chápat základní číselné a matematické pojmy
- Orientovat se v číselné řadě
- Rozlišovat a pojmenovat nejznámější profese
- Rozvíjet vzájemnou komunikaci mezi učitelkou a dítětem
- Soustředit se na poslech textu
- Posilovat psychickou a fyzickou zdatnost
- Poznávat nenásilným přiměřeným způsobem části lidského těla
- Rozvíjíme a posilujeme smysly
- Rozvíjet jemnou i hrubou motoriku
- Vytváříme zdravé životní návyky a postoje vedoucí ke zdravému životnímu stylu
- Učit se koordinovat vztahy, rozvíjet schopnost vytvářet své pocity, dojmy, prožitky
- Osvojit si poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- Umět poznat a pojmenovat části lidského těla – co si oblékám, jak předcházet nemocem
- Určovat pravou a levou stranu, první – poslední
- Posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (vědět, že 6 je více než 5)
- Hygiena – osvojit návyky
- Samostatně jíst, správně použít příbor, rozvoj sebeobsluhy

Očekávané výstupy:

- Udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech, rozvíjet a obohacovat hru podle své fantazie, tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech
- Postarat se o svoje osobní věci, hračky, pomůcky
- Řešit labyrinty
- Udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce
- Mít poznatky o narození, růstu a vývoji těla a jeho základních životních funkcích
- Dokreslit chybějící části obrázku
- Napodobit některá písmena a číslice
- Samostatně plnit jednoduchý úkol
- Přijímat pobyt v mateřské škole jako přirozenou součást života (uvědomovat si, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)
- Nebát se požádat o pomoc, radu
- Zapojovat se do činnosti, komunikovat s dětmi i se známými dospělými
- Spolupracovat s dospělým, respektovat ho, komunikovat s ním vhodným způsobem
- Orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, atd.)
- Uvědomovat si vztahy mezi lidmi (kamarádství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)
- Vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické a hudební nástroje, hudebně pohybovou činností
- Správně držet tužku, štětec
- Upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či jiných činnostech
- Rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (struktura povrchu, tvar, materiál, počet, velikost)
- Pracovat se stavebnicemi, skládkami, navlékat korálky, zavázat kličku
- Znat základní zásady zdravého životního stylu (pohyb, sport, hygiena, zdravá výživa, odpočinek, pobyt venku, otužování) a o látkách poškozujících zdraví včetně návykových látek
- Samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj
- Uplatňovat postřeh a rychlost
- Být pohybově aktivní po delší dobu v řízené i spontánní aktivitě
- Běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
- Zvládat nižší překážky a různé druhy lezení
- Obracet se na dospělého o pomoc, radu
- Pojmenovat viditelné části těla a některé vnitřní orgány
- Používat gesta a udržet oční kontakt
- Rozlišovat známe chutě, vůně a zápachy
- Sluchem rozlišovat slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech
- Přicházet s vlastními nápady
- Vymýšlet nová řešení nebo alternativní k těm běžným
- Plnit činnosti podle instrukcí
- Vyhledat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit si role, hru rozvíjet a obohacovat
- Projevovat zájem o nové věci, zkoušet, experimentovat

- Rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlnost, ubližování, agrese, lhostejnost, vulgarismy
- Znat, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou)
- i neovlivnitelné, co může ohrožovat zdravé životní prostředí

IV. Integrovaný blog – Kouzelný čas vánoční

Navrhovaná témata

- a) Čertů my se nebojíme
- b) Adventní čas (zvyky, tradice, dopis pro Ježíška)
- c) Kouzlo Vánoc (besídka, zdobení stromečku, nadílka)

Charakteristika a záměry:

Seznamovat se přiměřenou formou s tradicemi a zvyky, které nás životem provázejí. Činnosti povedou k aktivnímu zapojení dětí do výzdoby třídy, školy a přípravy vánoční besídky, jarmarku. Budeme vytvářet klidnou předvánoční atmosféru.

Hlavní cíle:

- Přiměřeně věku rozvíjet praktické dovednosti
- Rozvíjet hudební dovednosti, rytmus, slovní zásobu
- Posilovat a rozvíjet vnímání, paměť, řeč
- Učit se chápat vtip a humor
- Posilovat vůli a sebeovládání
- Řešit cesty a labyrinty
- Rozvíjet tvořivost, fantazii, představivost, estetické cítění
- Seznámit se s lidovými tradicemi a zvyky
- Upevňovat pocit tolerance a porozumění
- Rozvíjet jemnou motoriku a praktické dovednosti
- Poznávat přírodní a jiné materiály
- Jednoduchý problém řešit samostatně – popř. s učitelkou
- Zapojit děti do vánoční výzdoby třídy
- Navodit sváteční a vánoční atmosféru, pohodu
- Posilovat a rozvíjet vnímání paměti a řeči
- Rozvoj hudebních dovedností – dětské hudební nástroje
- Projevit emoce

Očekávané výstupy:

- Přirozeně projevovat emoce (radost, smutek, strach, soucit)
- Dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla soužití v MŠ i na veřejnosti
- Jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit
- Uspořádat předměty podle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu)
- Chápat jednoduché hádanky a vtipy
- Zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítavala, jednoduchou dramatickou úlohu
- Rozlišit jednoduché obrazné symboly a značky, pochopit obrázkové čtení
- Rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus
- Vyslovovat všechny hlásky správně, mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu

- Spontánně vyprávět zážitky, co dítě prožilo příjemného i nepříjemného
- Mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, správně určovat věci a jevy kolem sebe
- Soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru, nenechat se vyrušit,
  - neodbíhat k jiné činnosti
- Správně zacházet s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji
- Spontánně vyprávět zážitky ze sledování pohádek (médií, divadelní představení)
- Tvořivě pracovat s materiály, barvami, neobvyklým materiálem
- Zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami a materiály (štetcem, pastelem, tužkou, modelovací hmotou, nůžkami, papírem překládání)
- Pohybovat se rytmicky, udržet rytmus
- Doprovázet pohyb zpěvem
- Přirozeně projevovat radost z poznaného a zvládnutého
- Navazovat s dětmi vztahy, mít kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství
- Snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor
- Mít poznatky o zvycích a tradicích
- Spoluvytvářet pohodu prostředí, cítit se spokojeně, bezpečně

V. Integrovaný blok – Pohádková zima

Navrhovaná témata:

- a) Zimní radovánky a bezpečnost (sporty a nebezpečí)
- b) Zvířátka v zimě
- c) Kouzlo zimy (změny v přírodě, počasí, oblékání)
- d) Kniha je můj kamarád
- e) Z pohádky do pohádky
- f) Hrajeme divadlo
- g) Karnevalové dovádění

Charakteristika a záměry:

Přiblížíme dětem charakteristické znaky zimy, vlastnosti sněhu a ledu, seznámíme se se zimními sporty a změnami počasí. Soustředíme se na přípravu předškolních dětí k zápisu do ZŠ. Budeme putovat světem pohádek. Podněcovat dětskou fantazii a představivost, rozvíjet řečový projev a vyjadřovací schopnosti dětí. Blok můžeme ukončit karnevalem v maskách z pohádkových postav.

Hlavní cíle:

- Rozšiřovat poznatky o zimním počasí
- Kladný vztah ke zvířátkům, poznatky o zvířatech
- Rozvíjet poznatky o změnách v přírodě vlivem ročního období
- Rozvíjet pocit sounáležitosti s přírodou
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování)
- Zdokonalovat a rozvíjet praktické a výtvarné dovednosti
- Rozvíjet slovní zásobu, rozvoj dialogu, dodržovat pravidla řečové konverzace - kázeň
- Podporovat správné držení těla
- Rozhovory jak se správně oblékat
- Seznámení – zdravé x nezdravé potraviny
- Osvojování hygienických návyků
- Práce s dětskou literaturou
- Příprava dětí k zápisu do ZŠ – geometrické tvary, matematická řada, lehké labyrinty, pracovní listy, grafomotorika
- Odpovídat celou větou, mluvit hlasitě
- Chápat pojem dobra a zla
- Rozvíjet řečové a jazykové dovednosti
- Rozvíjet smyslové vnímání
- Kultivovat paměť a pozornost
- Seznamovat se s prvky dramatizace (maňásci, čepičky, loutky,...)
- Učit se vnímat význam každé živé bytosti
- Určit hlavní postavu v pohádce
- Poznávání pohádky podle obrázku, úryvku s CD

- Seřadit děj pohádky podle obrázku
- Umět převyprávět kratší text
- Práce s knihou – správné zacházení,...
- Rozvoj jemné a hrubé motoriky, nůžky, trhání papíru
- Utužování kamarádských vztahů

Očekávané výstupy:

- Rozlišovat roční období a jeho typické znaky
- Slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché nápady - experimentovat
- Orientovat se v číselné řadě 0 –10 porovnat více, méně, postupně i stejně
- Mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, správně určovat věci a jevy kolem sebe
- Vést stopu tužky po dané cestě
- Dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečová kázeň
- Určit hlásku na začátku a postupně i na konci slova
- Spontánně vyprávět zážitky ze sledování pohádek (médiá, divadelní představení)
- Postavit se zpříma a udržet správné držení těla
- Pohybovat se koordinovaně a jistě a to v nejrůznějším terénu (ve sněhu, v lese)
- Zobrazovat objekty různými výtvarnými výrazovými prostředky (kresbou, malbou, plošným a prostorovým vyjádřením s využitím různých materiálů
- Znat zásady zdravého životního stylu (co zdraví prospívá a co škodí)
- Zvládat běžné činnosti i jednoduché situace, které se v MŠ opakují
- Vyprávět příběh podle obrázků
- Zapamatovat si krátkou pohádku, příběh a převyprávět ho
- Zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh dovyprávět
- Poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu
- Poznat a vyhledat slova protikladného významu, podobného významu a slova různého významu stejně znějící (synonyma, homonyma)
- Pozorně se zájmem sledovat uměleckou produkci (divadla v MŠ)
- Přijmout roli ve hře, umět se dohodnout s ostatními
- Projevovat zájem o poznání písmen a číslic
- Projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým
- Sledovat očima zleva doprava, hledat první a poslední, vést čáru zleva doprava, shora dolů

VI. Integrovaný blok – Dopravní výchova

Navrhovaná témata:

- a) **Doprava a bezpečnost**
- b) **Dopravní prostředky, značky (geometrické tvary)**

Charakteristika a záměr:

Osvojit si pravidla bezpečnosti dopravního provozu, uvědomovat si, že i my jsme jeho součástí jako chodci a podobně. Poznávat různé typy dopravních prostředků.

Hlavní cíle:

- Seznámit se s různými druhy dopravních prostředků - rozlišení
- Upevňovat základní poznatky o pravidlech silničního provozu
- Seznamovat se s nebezpečím na silnicích a kolem nich (správné přecházení – terčíky, reflexní vesty)
- Poznávat význam křižovatek, semaforů, přechodů pro chodce
- Pojmenovat a rozlišovat dopravní značky
- Objasnění pojmů – silnice, křižovatka, chodník,...
- Správná chůze po chodníku, nevstupovat do vozovky, dodržovat pravidla bezpečnosti při přecházení vozovky, slušné chování v dopravním prostředku
- Přizpůsobit a provést pohyb podle vzoru či pokynu

Očekávané výstupy:

- Rozlišovat vpravo vlevo na vlastním těle, v okolí, na podložce, na tabuli
- Orientovat se v řadě (první, poslední)
- Napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, starší děti i písmena
- Reagovat přiměřeně dané situaci
- Vědět, jak se vyhnout nebezpečí
- Uvědomovat si, co je nebezpečné
- Pochopit význam piktogramů (pravidla chování ve skupině, v dopravním prostředku)
- Znat a dodržovat základní chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení vozovky, rozumět světelné signalizaci)
- Správně reagovat na světelné a akustické signály
- Uplatňovat postřeh a rychlost
- Přizpůsobit a provést pohyb podle vzoru či pokynů
- Rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary
- Rozlišovat a pojmenovat základní prostorové pojmy (nahore, dole, před, za, uprostřed, uvnitř, vysoko, nízko, daleko, blízko...)
- Rozpoznat některé dopravní značky

VII. Integrovaný blok - Jaro je tu

Navrhovaná témata:

- a) Domácí zvířata a jejich mláďata
- b) Život na farmě všemi smysly
- c) Exotická zvířata
- d) Ptáci kolem nás
- e) Co se děje v trávě (brouci, hmyz...)
- f) Jarní louka
- g) Těšíme se na Velikonoce
- h) Velikonoční radovánky
- i) Co děláme celý den
- j) Domov, ve kterém žiji (můj dům, vesnice, město)
- k) Náš stát (Má vlast, Česká republika)
- l) Barvy jara
- m) Maminky mají svátek
- n) Rej Čarodějnic – 1. Máj
- o) Brzy budu školákem (příprava k zápisu)
- p) Země má svátek (ochrana přírody, vesmír)

Charakteristika a záměry:

Příroda se probouzí, začíná jaro, seznamujeme se s charakteristickými znaky tohoto ročního období. Budeme rozšiřovat poznatky o zvířatech a jejich mláďatech. Vnímat a uvědomovat si vše co je „domov“ (náš dům, byt, místo, město kde žiji)

Uvědomovat si činnosti, které patří k časovým intervalům dne, vštěpovat podvědomí o časových pojmech: den, týden, měsíc, rok.

Budeme se seznamovat s velikonočními zvyky a tradicemi

Hlavní cíle:

- rozvíjet poznatky o změnách v přírodě
- rozlišovat živou a neživou přírodu
- rozvíjet vztah k přírodě a ke všem živým tvorům
- život na farmě
- zvířata, jejich mláďata a jejich způsob života
- kde zvířata žijí
- jak zvířátka můžeme chránit a pomáhat jim
- seznamovat s dalšími živočichy, hmyzem a jejich významem
- rozvíjet komunikativní dovednosti
- podporovat rozvoj estetického citění-spolupodílet se s dětmi na výzdobě MŠ
- rozšiřovat poznatky o časových pojmech (den, týden, měsíc, rok)
- vyjmenovat dny v týdnu, měsíce, roční období

- rozšiřovat slovní zásobu pomocí knih, časopisů, poslechu
- rozvoj sluchového vnímání
- umět pojmenovat jarní květiny, keře, stromy, hmyz
- procvičování již zvládnutých dovedností (barvy, čísla, tvary,...)
- rozvoj pozornosti, orientace v prostoru
- zlepšování jemné a hrubé motoriky, dbát na správný úchop tužky, práce s lepidlem
- zvládat lehké matematické úkoly, řešení labyrintů, hádanek
- vnímat a uvědomovat si vše co je spojené s domovem a členy rodiny
- mít poznatky o své zemi (vlajka, státní hymna, prezident,... dle věku)
- rozvíjet cit pro poezii
- správné řešení konfliktů
- třídíme předměty kolem nás (papír – sklo – kov – guma – plast)
- kultura stolování – správně držet příbor, osvojovat hygienické návyky
- sebeobsluha (oblékání, svlékání, zavázání tkaniček, zapínání knoflíků, zipu)
- porozumět pojmům označující hmotnost (těžké – lehké)
- zapojovat se do kolektivní výtvarné práce
- poznatky o sázení a růstu rostlin
- rozdíl vesnice x město: místo kde žiji, bydlím, znát adresu, základní údaje rodině
- - seznamování s tradicemi a zvyky svátků jara, rozhovory nad obraz. materiálem
- - rozvíjení tvořivosti, fantazie, nebát se experimentovat
- - rozvoj estetického cítění a vkusu
- - rozvoj poznatků, schopností a dovedností
- - vést děti k hlasitému a zřetelnému přednesu básní, sólový a kolektivní zpěv
- - prohlížení naučné literatury – encyklopedie
- - pozorování změn v přírodě
- - výzdoba třídy

Očekávané výstupy:

- Orientovat se v časových údajích v rámci dne (dopoledne, poledne, odpoledne), rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehké – těžké – nejtěžší - stejně těžké)
- Rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (znát některá číslíčka, písmena)
- Rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (den, noc, ráno, večer, dnes, zítra, dny v týdnu)
- Chápat jednoduché souvislosti
- Odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit
- Užívat různé pomůcky k pohybu
- Házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí
- Rozlišit dlouhé a krátké samohlásky
- Mít poznatky o své zemi (znát název státu, státní vlajku, hymnu, hlavní město, prezidenta, významné svátky a události)
- Přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit agrese
- Všimnout si kulturních památek kolem sebe (hrad, zámek, zajímavá stavba)
- Být schopné přijmout jiný názor, porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny

- Umět se rozhodnout, co dělat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se nezúčastnit
- Vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje, vnímat to jako samozřejmé a přirozené
- Odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat
- Zapamatovat si různé zvuky zvířat
- Pamatovat si postup řešení / např. umístění obrázků na určitém místě/
- Umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně, pohybově, mimikou (pantomima)
- Obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přiznávat stejná práva druhým
- Rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý – velký, větší – menší, největší – nejmenší, dlouhý – krátký). Projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým, mladším, starat se o zvířátka
- Mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno, vysvětleno (kultura, příroda, o lidech a jejich životě)
- Rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů
- Rozkládat slova na slabiky
- Reagovat na sociální kontakty druhých dětí
- Rozpoznat odlišnost v detailech
- Napodobit základní geometrické tvary a znaky (čára svislá i vodorovná, křížek, vlnovka....)
- Posoudit početnost dvou projektů a určitě jejich počet do 6 (o kolik je více- méně , znát pojem stejně)
- Chápat, že číslovka označuje určitý počet
- Zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami
- Experimentovat s výtvarně netradičními materiály
- Dokončit hru i rozdělanou činnost

VIII. Integrovaný blok – Hurá, budou prázdniny

Navrhovaná témata:

- a) Den dětí (Děti celého světa – jiná etnika, kultury a odlišnosti)
- b) Vodní svět (Potoky, rybníky, řeky, podmořský svět)
- c) Hrajeme si na školáky
- d) Hudební nástroje
- e) Těšíme se na besídku
- f) Letní radovánky (sporty, znaky léta)
- g) Loučení se školkou a s předškoláky

Charakteristika a záměry:

Vštěpujeme dětem charakteristické znaky léta. Seznámení s vodním světem, kdo žije ve vodě a co tam vše můžeme vidět.

Co nejvíce činností vykonáváme venku.

Loučení se školním rokem a předškolními dětmi.

Těšíme se na léto a na prázdniny.

Hlavní cíle:

- rozvoj - opakování hudebních, praktických a výtvarných dovedností, slovní zásoby, řečového projevu a komunikace
- rozvíjení poznatků o dětech a zvycích celého světa
- osvojovat si poznatky o podpoře zdraví, bezpečí a pohody
- podporovat pocit sounáležitosti s dětmi, které půjdou po prázdninách do ZŠ.
- ovládat koordinaci ruky a oka – zvládnout jemnou motoriku, úchop tužky
- přednes básní a písní (příprava na besídku)
- rozhovory nad atlasem, mapou světa
- rozvíjet slovní zásobu dětí, neostýchat se hovořit před kolektivem, dbát na výslovnost
- rozšiřovat pěvecké a rytmické hudební dovednosti
- rozvoj fantazie
- vydržet u zvolené činnosti
- oslava MDD – objasnění svátku
- kolektivní spolupráce dětí, rozvoj zručnosti
- barvy léta
- osvojování prostorových pojmů (před, za, mezi, první, poslední, pod, nad)
- osvojování (procvičování) časových pojmů
- léto a jeho plody: shrnutí poznatků
- změny počasí: co se změnilo, jak se oblékáme..

Očekávané výstupy:

- Umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci
- Dokončit příběh (vymyslet konec, jinou variantu)
- Vnímat jednoduché písně, básně, rýmy, popěvky
- Znat, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim naučit
- Rozpoznat geometrické tvary – kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník
- Mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (zvyky, stavby, oblečení, přírodní podmínky, kde co roste, kde žijí jaká zvířata)
- Mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru (střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách, koloběh vody)
- Zacházet s předměty digitální technologie
- Vyrovnávat svalové dis balance v běžném pohybu
- Mít přiměřené bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci ve svém okolí.

11) Třídní vzdělávací programy

Způsob realizace:

Třídní vzdělávací programy (dále jen TVP) budou vycházet ze ŠVP.

Budou však upraveny, rozpracovány a konkretizovány v jednotlivých třídách. Budou to vlastně konkrétní plány pedagogických pracovníků, které se budou dotvářet postupně a budou se přizpůsobovat individuálním a věkovým zvláštnostem dětí. Každá pedagogická pracovnice bude vycházet z konkrétních činností, které dětem bude nabízet z tematických bloků ŠVP. Vybraný tematický blok se bude rozvíjet průběžně a s ním pracováno podle toho, jak se budou případné situace vyvíjet. Pedagogické pracovnice spolu budou spolupracovat na TVP, budou si sdělovat, co se jim povedlo či naopak a dle toho budou dále pokračovat. Všechny naplánované činnosti a aktivity se nemusí realizovat. Co nebude splněno lze přesunout na vhodnější dobu nebo do jiného bloku.

Na školním vzdělávacím programu budeme hodnotit:

- a) cíle a záměry ŠVP – zda tematické bloky vyhovují pedagogickým pracovníkům v jednotlivých třídách, zda mají učitelky dostatek prostoru pro svoji tvořivost, zda vypracované bloky přinášejí očekávané výsledky
- b) podmínky - zda má mateřská škola dostačující podmínky k naplnění cílů, které si stanovila a jestli se daří tyto podmínky vylepšovat a zkvalitňovat
- c) práci pedagogických pracovníků – jsou-li učitelky na svoji práci připraveny, zda mají připravené a promyšlené cíle a postupy, zda spolupracují s ostatními zaměstnanci, rodiči a zda provádějí sebehodnocení

Formy a metody, které budeme uplatňovat při evaluaci:

Pozorování, hospitace, porady, rozbory, diskuse, případně i dotazníky pro pracovníky a rodiče.

Několik slov závěrem:

Každé dítě by mělo dostávat co nejvíce lásky, citu a úcty a mělo by vědět, že ho druzí mají rádi, potřebují ho a váží si ho.

Proto se budeme všichni v naší mateřské škole snažit, aby k nám děti rády chodily, rády se k nám vracely, měly neustále pocit pohody a bezpečí a aby s nadšením přijímaly vše, co do nich budeme s láskou vkládat.